

TABORIŠČNIK

Štev. 76. Leto II.

ŠPITAL NA DRAVI

Ponedeljek 17. marca 1947.

BEVIN IN VIŠINSKI O BEGUNCIH

MOSKVA. Na sobotni seji zasedanja sveta zunanjih ministrov je bilo na dnevnem redu vprašanje beguncev in razseljencev v Nemčiji. Britanski zunanji minister Bevin je izjavil, da Velika Britanija ne bo izvršila prisilne repatriacije 8.000 bivših jugoslovanskih in 26.000 poljskih vojakov, ki žive sedaj kot razseljenci v Nemčiji. Vsi oni, ki nočejo biti repatriirani, imajo pravico na zaščito in pravico do dela. Bevin je dejal, da lahko razdeli veliko število beguncev in razseljencev na 4 skupine in sicer: 1.) bivši nemški vojni ujetniki, 2.) razseljenci iz zavezniških držav, 3.) razseljenci iz bivših sovražnih držav in 4.) begunci in izgnanci iz nemških pokrajin. Za Bevinom je govoril tem vprašanju namestnik sovjetskega zunanjega ministra Višinski, ki je dejal, da so razseljenci po večjem delu državljani Sovjetske zveze, Poljske in Jugoslavije. Vsem tem se mora dati prilika, da se vrnejo v svoje domovine. V taboriščih v zahodnih zasedbenih conah pa se repatriacija ovira. Prepovedati je treba vsako propagando proti zavezniškim državam. Razpustiti vse organizacije beguncev in razseljencev, ker so te velika ovira za repatriacijo. V taborišča naj se dovoli svoboden vstop komisijam iz onih držav, ki jim begunci in razseljenci pripadajo, tem naj se dovoli tudi vpogled v vse taboriščne listine in v listine taboriščnikov samih. Na čelu taborišč naj stoje zastopniki iz onih držav, katerim pripada večina taboriščnikov. Vse vojne zločince je treba izročiti njihovim vladam.

MOSKVA. Ameriški zunanji minister general Marshall je včeraj odgovoril Molotovu, da ni voljan udeležiti se konference o notranjem kitajskem vprašanju, tudi ne informacijskega sestanka o tem vprašanju. Mesto razgovorov je predlagal, da Zružene države, Velika Britanija in Sovjetska zveza izmenjajo pismena poročila o kitajskem vprašanju. Prepis poročila naj se pošlje tudi kitajski vladi.

MOSKVA. Danes bodo moskovski razgovori prešli v odločilno fazo. Na dnevnem redu je vprašanje gospodarske bodočnosti Nemčije. V tem vprašanju si velesile najbolj nasprotujejo. Timesov dopisnik v Moskvi je mnenja, da je od tega vprašanja odvisen uspeh ali neuspeh moskovske konference.

POMOČ GRČIJI IN TURČIJI

WASHINGTON. Ameriška veleposlanika v Grčiji in Turčiji sta pozvana v Washington, da predsedniku Trumanu poročata in data potrebne podatke v zvezi z načrtom za gospodarsko in finančno pomoč Grčiji in Turčiji. Z njima potuje v Washington tudi predsednik ameriške gospodarske komisije Porter. Kakor znano je bila komisija pred zaključkom svojega dela odpoklicana. V Washingtonu računajo, da bodo ameriškem kongresu danes predloženi zakonski predlogi za pomoč Grčiji in Turčiji.

MOSKVA. Za "Izvestiji" se je oglasila tudi "Pravda", ki označuje Trumanov načrt kot poskus, da se v Grčiji na račun demokratskih sil vpostavi oblast reakcije. Podobne komentarje Trumanovih predlogih objavlja tudi moskovski radio. Splošno prevladuje mnenje, da bi se sovjetska vlada utegnila ostro upreti ameriški intervenciji na jugovzhodu Evrope.

P O T R U M A N O V E M Z G O D O V I N S K E M G O V O R U

Po poročilu agencije SN iz Washingtona posnemamo to le razlago Trumanovega zgodovinskega govora pred ameriškim kongresom:

"Učinek Trumanovega govora pred ameriškim kongresom je v svoji zgodovinski učinkovitosti še prekosil učinkovitost zgodovinskega Rooseveltovega govora leta 1937 v isti meri, kolikor so Trumanove besede zoper levičarski totalitarizem bile še jasnejše kakor pa svojedčasni Rooseveltov govor zoper desničarski totalitarizem. Ves svet celih 24 ur stoji v znamenju te "bojne napovedi komunizmu."

Trumanov govor je globoko presunil vse člane ameriškega kongresa. Vsi kažejo voljo, da se pečajo s predsednikovimi predlogi. Ko je bila seja končana, so na hodnikih mnogo govorili o strahu zaradi morebitne vojske z Rusijo. Republikanski vodja je takoj podprl Trumanove predloge. Tudi voditelji obeh strank v ameriškem senatu in poslanski zbornici so podprli predsednikov govor. Ugovori so prišli zgolj od izolacionistične manjšine, ki jo vodi senator Taft, in pa od strani majhne "Rusom prijazne" stranke, ki jo vodi senator Pepper. Taft je dejal, da bo ameriški poseg na Grško in Turčijo moral brezpogojno pripeljati do enakega posega na Poljskem, v Jugoslaviji, Rumuniji in na Bolgarskem, kar pa bi utegnulo sprožiti vojsko z Rusijo. Zunanji ameriški urad ne naznanil, da zdaj pretresajo tudi možnost, kako bi svojo gospodarsko pomoč raztegnili tudi na Ogrsko.

Vse večje ameriške časopisje se postavljajo na Trumanovo stran. Vsi pa izrekajo svojo zaskrbljenost, kako se bo mednarodni položaj v prihodnje razvijal. Tako piše list "San Francisco Chronicle": "Trumanov govor je napoved neizprosnega sovraštva med Ameriko in Rusijo, ki se ne da več niti omiliti niti preklicati." - "New York Times" prinaša članek pod naslovom "Svarilo Rusiji", v katerem primerja Trumanov govor z glasovitim Rooseveltovim in pravi, da je ta toliko ostrejši, ker pozivlja k takojšnjemu dejanju. Združene države bodo v boju zoper napadalca prevzele vodstvo vsega sveta. - List "Daily Mirror" se brezpogojno izreka za Trumanov govor in nadaljuje: "Truman je Rusiji odločno povedal, da ta vojska ni bila zato vojskovana, da bi po njej Sovjetska zveza postala gospodar Evrope, da Sredozemsko morje ne sme postati rusko jezero in da bodo zasužnjeni narodi na Balkanu in na Podonavju dožili dovoljenje in podporo, da se svojega jarma otresejo." - "Chicago Tribune" v članku piše: "Trumanova poslanica je bil vojni govor....njegova posledica je neizogibna vojska. Morebiti je ne bo še letos ali drugo leto, toda podlaga za spopad je že neizogibno položena. - Marshalluje Truman naročil, naj Stalinu razloži "dvojno ameriško politiko". Ena stran je pripravljena za mirno sodelovanje na podlagi pravičnosti, druga stran pa hoče Amerika pobijati komunistično delovanje in poskuse s komunizmom podjarmiti druge narode. Taka ameriška politika bo odgovor na rusko "dvojno politiko", ki je na eni strani za sodelovanje, če Rusiji to ugaja, na drugi strani pa podjarmlja in izpodkopa ter hkrati po listih napada. - Taki so smeriški komentarji agencije SN.

TABORIŠČNA UPRAVA OBVEŠČA, da bo v oddaji belgrajskega radia za jugoslovanske begunce in razseljence govoril bivši špitalski taboriščnik Dušan Piroški. Ker bo Piroški govoril o razmerah v domovini, opozarjamo vse taboriščnike na to oddajo. Možno, da bo Piroški govoril že drevi ob 9. - Ker taboriščna zvočna naprava zaradi preselitve studija še ni urejena, te oddaje ne bo mogoče prenašati po taboriščnih zvočnikih.

OBISKOVALCI ANGLEŠKEGA TEČAJA, ki ga vodi g. Adler, naj pridejo jutri v torek 18.2. ob 18.30 v bar. 0, soba 17 a na stanek.

SLOVENSKO-NEMŠKI SLOVAR z nad 15.000 slovenskimi in 17.000 nemškimi besedami je izšel kot drugi del.

Dobite ga za 15.-šilingov v tabor. trgovini in knjigoveznici. Tam dobite tudi prvi del (nemško-slovenski slovar) za 11.- oz. 13.-šilingov.

IZGUBIL sem nož v ambul. kopalnici. Vrne naj se v bar. 2/13.